

Longziekten

Empyeem

Er is bij u een empyeem vastgesteld, mogelijk in de thuissituatie, of misschien tijdens uw huidige opname in het ziekenhuis.

Wat is een empyeem?

Empyeem betekent letterlijk de opstapeling van etter of pus in een natuurlijke lichaamsholte. Dit in tegenstelling tot een abces, dit is een opstapeling van pus in een niet vooraf bestaande holte.

Met empyeem bedoelen we eigenlijk bijna altijd een pleura-empyeem, dit is een opstapeling van pus in de borstholte tussen de twee longvliezen (de zogenoemde pleurabladen) die de begrenzing vormen tussen de wand van de borstkas en het longweefsel.

De belangrijkste oorzaak van een pleura-empyeem is een gecompliceerde longontsteking, waarbij de ontsteking buiten de long zelf treedt en zo de longvliezen en de borstholte aantast. Andere, minder frequente oorzaken, kunnen gelegen zijn in problemen na bestraling of een eerdere longoperatie.

Bij een empyeem zijn er twee problemen die zich kunnen voordoen: enerzijds is er de ontsteking met pus in de holte. Anderzijds worden de longvliezen zo dik door de ontsteking, dat de long niet goed meer opent en dus minder goed zuurstof kan opnemen. Er vormt zich een schors, een cortex (hier komen we nog op terug). Ook kan een empyeem terugkomen, chronisch worden.

Behandelingsmethoden

Er zijn verschillende methoden om een empyeem te behandelen. De chirurg en/of longarts bespreken samen met u de voor u beste methode. Een aantal wordt hieronder beschreven. Aanvankelijk wordt getracht de infectie met antibiotica te bestrijden en het aanwezige vocht te draineren (waarbij soms de pleuraholte ook wordt gespoeld), maar het komt regelmatig voor dat hiermee geen of te weinig resultaat wordt geboekt en er operatief moet worden ingegrepen.

Drainage (thoraxdrain)

Hierbij wordt, tussen de ribben door, een drainslang ingebracht waardoor het vocht kan aflopen. Als de longvliezen nog niet verdikt zijn, is het plaatsen van een thoraxdrain soms voldoende. De drain wordt aangesloten op een opvangsysteem. Om het positief effect van drainage te versterken wordt er soms ook nog gespoeld, om als het ware de korst wat losser te maken.

Decorticatie

Afhankelijk van de ernst van het empyeem wordt de behandeling aangepast: bij een meer gevorderd stadium moet ook een decorticatie plaatsvinden, hetzij via kijkoperatie of VATS (video assisted thoracoscopic surgery), of via een thoracotomie (open operatie, waarbij een snee wordt gemaakt tussen de ribben en deze worden gespreid). Mocht tot een operatie worden overgegaan, dan krijgt u van de chirurg informatie hoe het programma eruit ziet, zowel voor als na de operatie.

Bij een decorticatie wordt:

1. de genoemde korst (cortex) verwijderd om de long beter te laten ontplooiën en daarmee beter te laten functioneren;
2. het aanwezige vocht verwijderd.

De behandeling van een empyeem bestaat dus uit twee delen: enerzijds de evacuatie van pus uit de holte en anderzijds het verwijderen van de dikke schors of cortex op de long, ontstaan door de ontsteking van de longvliezen (= decorticatie).

Opnameduur

De opnameduur bij een empyeem is afhankelijk van de ernst van het empyeem en van welk type ingreep werd toegepast. Daarmee hangt samen hoe lang de thoraxdrain(s) noodzakelijk is/zijn en hoe lang antibiotica via het infuus toegediend moeten worden. Meestal betreft het een aantal dagen tot een week.

Ontslag

Afhankelijk van het soort behandeling en het verloop ervan gaat u na een aantal dagen met ontslag. Geeft u duidelijk aan of uw thuissituatie zodanig is dat u rechtstreeks terug kunt, of dat er eventueel hulp moet worden aangevraagd (N.B.: hulp in de huishouding moet u of uw familie zelf aanvragen). Zo nodig wordt er een mogelijkheid gezocht om te revalideren voor u naar uw eigen huis gaat. U krijgt bij ontslag een afspraakbrief mee voor controle op de polikliniek. Daar worden ook eventueel resterende hechtingen verwijderd.